

VLADIMÍR BOUDNÍK Explosionalismus

Poslání explosionalismu je shodné jako před 7 lety - zbavit člověka zábran vůči výtvarnému umění jeho aktivním zapojením do spolutvůrčího procesu, vyloučit z mozku ustrnulé názory, předsudky a vymezit obrazotvornosti na základě myšlenkové asociace právoplatné místo v tvůrčím procesu a očistit ji od nařčení z patologické nezdravosti, neboť vliv filmu, fotografií, gramotnosti a nadměrného množství obrazového materiálu, jež člověka obklopuje, vytváří v jeho mozku (včetně mozkové kůry), psychické a fyziologické schopnosti tvořit právě na základě myšlenkové asociace reálně platné obrazy ze skvrn, neboť vědecké uvědomění si příčin usměrňuje výtvořiny do hodnot dávajících souhrnný přehled o výtvarné potenci člověka oproštěného od nadvlády manýrovitě naučených čar, jimiž by jinak své představy nejspíše reprodukoval. Touto skutečností budou výkonní výtvarníci nuceni zvýšit nepoměrně vysoko úroveň svých prací, oprostít se od řemeslného akademismu a vejít ve styk se špičkovými výboji, činností a myšlenkovými proudy soudobé lidské společnosti. Jinak - vzhledem k rovnocennosti psychických tvůrčích sil diváka - budou dominovat pouze řemeslnou schopností. V případě konzervativní separace aktivních profesionálních výtvarníků nebude vyloučena možnost dočasné soběstačnosti nejširší veřejnosti. Víme-li, že samotná skvrna či skvrna zdůrazněná kresebným doplňkem vytváří v diváku na základě druhé signální soustavy reálné psychické pochody, rovné více méně psychickým pochodům vyvolaným reálným obrazem ve starém slova smyslu, bude dostačující, když divák příslušný shluk skvrn na zdi ofotografuje či zarámuje.

Je známo, že vývoj kvalit mozkové kůry je úzce spjat s vlivy prostředí (síla vlivu je pochopitelně podmíněna dispozicí člověka v době vlivu). Dnes je naprosto nezdravé odizolovávat se od vypěstovaných obrazotvorných schopností mozku konzervativním vědomím, převzatým od předešlých generací, že se jedná o vnímání scestné, neboť je nutno uvážit, že předchozí generace postrádaly v průměru dnešní monumentální podněty a vlivy. Explosionalisté průběhem 7 let experimentování, za aktivní spoluúčasti mnoha tisíc lidí, toto plně dokázali. Mozkově je funkčně nezdravé setrvat v odporu vůči popisované činnosti. Opozice popírající možnost kladného výsledku má pravdu, uvážíme-li, že nebyla možnost působit na neinformovaného

člověka potřebnou dobu, nutnou k překonání zábran. V průměru stačí vliv po dobu půl hodiny, aby došlo v mozku informovaného člověka při podpoře jeho akumulovaných dispozic ke kvalitativní změně.

Explosionalisté zvolili formu bezprostředního styku s lidmi na ulicích a v zaměstnání. Uvědomovací proces probíhá za aktivní spolupráce několika desítek či set lidí v každém jedinci nekonečně rychleji. Explosionalisté se pokoušejí překlenout syntézou názory předchozích -ismů a umožnit navodění srozumitelnosti ze strany diváka. Zásadní opozice, jmenovitě zatížená pověrami a předsudky, je nepřístupná výkladu vlivem předchozího dlouholetého zkrusleného názoru vůči problému. Ověřili jsme si, že tatáž opozice stejně bouřlivě odmítá reálnost fyziologických a psychologických poznatků např. o druhé signální soustavě a podmíněných reflexech. Taktéž odmítá tento druh opozice technický pokrok tvořící se průběhem jejího života v letech dospělosti a jsou případy, že nepřiznává existenci schopnost objevu, s nímž úspěšně pracují stovky lidí. Dnešní lidé mají dispozice vytvořit mohutnou záplavu dokladů o stavbě svého vnitřního psychického světa, formovaného zevními reálnými podněty, včetně složitých vzájemných vztahů. Explosionalistické myšlení při tvorbě je podobné řetězovému rozštěpu radioaktivních látek a má schopnost (mimo vlastní výtvarný aktivní projev) přeměnit za součinnosti obrazotvornosti skvrny stěn domů v obrazárnu průběhem několika minut. Tím byl překonán těsný kruh vyhrazený k měření sil mezi rukodělnou výtvarnou činností a fotografií. Nastoupilo údobí soupeření několikaminutové představové činnosti s filmovým dílem, neboť obraz přestává být momentkou a stává se řetězovou explozí uvědomělých představ. Uvědomíme-li si, že pračlověk před 30 000 lety ve svých jeskynních kresbách zanechal nekonečně veliké množství výtvarných prací vrcholných kvalit, o co bohatší bude tvorba lidí současných, propojených s životem nekonečným množstvím vztahů. Dnes je nedokonalé, aby současná složitost života byla vyjadřována pouze několika jedinci.

Reálnými fotografiemi naší planety ze stratosférických letadel a raket vzniká nový vztah k prostorové stavbě obrazu. Explosionalisté zmnožují na základě obrazotvorné vlastnosti lidského mozku do nekonečna prostory naší planety, čímž obrazotvornost bude aktivně důležitým činitelem, neboť bude překonán pocit o malosti naší planety, negovaný vývojem dopravní techniky a signalizačních zařízení. Podnět k vytvoření obrazu dá i desetitisícina milimetru, zvětšená elektronkovým mikroskopem. Lidská obrazotvornost změní základní vztahy k objektu.

Je znám přínos fotografií v tom, že člověk má možnost si jimi vybavit absolutně přesně zážitky z minulosti, za aktivní účasti receptorů. Prožitky může znovu detailně prožít a díky fotografii není odkázán na sny, blouznění v horečce či snění ve stáří, kdy nabývají převahu prvotní vjemy z mládí. Explosionalismus umožní zažití nekonečného řetězu minulých představ a vjemů formou okamžitých dispozic a usměrní schopnosti mozku přijímat zdravě novou skutečnost. Lidé budou schopni psychického vývoje po celý život a přizpůsobivosti vývoje.

Explosionalismus neopomíjí reálnou skutečnost. Naopak! Je s ní spjat a závislý na ní. Není přece možné vidět ve skvrnách

předmět či děj, který jsme nepřijali do představ z reálného života. Častá neobvyklost tvarů, dějů a nových výslednic - včetně silných emocí - vzniká kombinací akumulovaných představ mnohdy časově různě starých s bezprostředním podnětem (skvrnami). V tom se zrcadlí vypslost vyšší nervové soustavy člověka.

2. března 1956

Text

Národům! Č. 1 1947. X.

Nedávno několik odrostlých pacholků ukradlo ze statku malého psíka. U starého lomu jeden z nich přišel na nápad, že by si ho mohli vycvičit, shodli se na jměnu a aby mu pes uvyknul popustili řetěz, zavolali na něho a když na volání nereagoval trhali jím směrem k sobě až se čokl svalil. Padl však tak pitomě, že se praštil o hranu kamene do oka, které mu vyteklo a rána počala krváčet. Pes sebou házel bolestí a snažil se z malého obojku vyvléknout, nešlo mu to. Počal se dusit chrchlavě sípal a vyvaloval komickým způsobem oko, jež měl zdravé a které slzelo, do prázdna. Je jasné, že takto zmrzačený pinčl neměl již valnou cenu. Jeden z mužů ho nakopnul do břicha, že se zavytím nadletěl - jiný mu vykloubil čelist a vyrazil zuby; to již psa obklopila většina přítomných a strefovali se do vořecha kameny. Ten se točil, vyl, prskal krev a poskakoval po třech nohách. Jednu měl zlomenou a směšně ohnutou na obrácenou stranu - ten co ho držel, křiknul na druhy, aby mu ho najednou neubili; zatížil řetěz balvanem, vyjmul nůž, přiblížil se ke zvířeti ze strany - na niž neviděl, pěstí ho obrátil břichem vzhůru a toto mu rozpáral. Pes vypískl jako dítě a začal s nářkem chňapatí po ráně ze které se cpaly ven střeva. Jeden z kluků, který stál opodál s úsměvem rozpačitého blbce na výzvu druhů se přiblížil také a podrážkou svých bot rozměľňoval vnitřnosti na kaši. Pes ztichl, položil se na bok a přehlédl naposledy tlupu trýznitelů.

Doufám, že jsi člověče prožil ryzí soucit nezkurvený starostí o vlastní osobu. Je to smutné, že ti člověk musí prostřednictvím zvířete podávat obraz o utrpení statisíců, kteří zhynuli v poslední válce a byli přece lidmi jako ty. Když vidíš přejetí člověka - nelituješ toho, že trpí, nýbrž se zbaběle děsíš, že by něco podobného mohlo potkat i tebe. Utrpení druhého ti pouze připomíná možnost utrpení tvého. Pod podobným dojmem obdarováš žebráka a pokrytecky kupčíš s vesmírem a Bohem. Aplikuji to vše proto na ojedinelých příkladech, protože tvůj omezený neumí pochopit utrpení masy lidí, ač tato masa se skládá z jedinců. Lituješ zašlápnutou květinu a o několik metrů dál jdeš klidně přes louku a zničíš podobných květů stonásobek. Takováto zprzněnina tvého mozku ti dává sílu sednout do bombardáku, vrhat bomby, šrapnely a trhat desetitisíce organismů. Čím více mrtvých, tím vyrovnanější svědomí; že ano vlastenče – mechanisme, páko!! Stáváme se generací neuvědomělých nohsledů, pausákových kopírovačů – hrajeme si na individualisty a jsme zatím stereotypním opakováním jeden druhého; jsme nabubřelí frázemí, závistiví. Když nemůžeme žádané věci dosáhnout, raději ji vidíme zničenou. Jsme pokryteční, užvanění, - bojujeme a zmíráme pro vlastní duševní pohodlí, ale tvrdíme, že to vše činíme pro blaho svých dětí. Haníme sami sebe v předtuše vlastní nemohoucnosti s vědomím, že když úkol zkažíme, okolí nás pro naši „skrovnost“ omluví – přemýšlej každý sám o sobě, přestaň být tupcem a nezapomeň, že jsi život!

Č. 2 1947. X.

Národům!

V prvním listě jsem psal, že si neplodně hrajeme na individualisty. Avšak v tom poměru jak se snobsky povyšujeme, není na nás nic tak zvláštního. To naše přísně tajené „soukromí“ je ubohá hráz vybudovaná na samolibé netečnosti a hlupctví. Uvědomte si, že civilisace, technika a rostoucí zalidněnost vhání myšlení celého světa do jediného bodu. Nejsilněji se projevilo stádoctví, ovšem negativně, v poslední válce. Prožili jste sami na sobě toto hnutí milionů idiotů, tu tupou a zvrhlou pudovost samců a samic. Naše doba nám umožňuje vyžití myšlenkové proudy v několika měsících, oproti minulosti, kdy podobné procesy trvaly i tisíciletí. Proč té možnosti nevyužít ku svému dobru? Širokým masám schází průkopnické zanícení; je to pochopitelné neboť vědy se stávají v hrubých obrysech hotovými celky a naprosto minula doba kdy člověk zbavený středověké tuposti vůči „civilisaci“, v našem slova smyslu, tvořil v neomezeném množství ryze nové hodnoty. Musíme si uvědomit, že tento vývoj nemůže jít věčně. Jsme pouze organismy a nikoli nadpomyslné abstrakce.

Není divné?, že ač je každý z nás přesvědčen o své vnitřní čistotě, vychází výsledná síla od lidského kolektivu v podobě hnisavého nádoru zla?! Není!! Toto zlo vyvolává přebytek gaunerství, které pokrytecky v sobě zapíráme. Jsme zrudní – dvojsmyslní i v konání dobra.

– Obdaruj „žebráka“. Nuzák - omylem, - děkuje jinému člověku. Ty to vidíš. Teď se pozoruj!!! – Svou žárlivost, bolestnou lítost, své zneuznání; chce se ti řvát – „To já ti dal almužnu!“ – Vidíš kolik sprostých myšlenek tě napadá? Přiznáváš, že jsi chtěl obdarovat sám sebe? Svoje svědomí?!

*Vysvětlí sám sobě, proč si udržuješ přátelství na všech stranách jen tím, že pomlouváš a zesměšňuješ nepřítomné lidi, kterým se budeš zítra stavět do očí a lézt do zadnice? Jsi chudák, užvaněný občánku! Nevadí ti, že pomlouvání si půjčují podobně i tvoji „nedotknutelnou“ figuru?

*Tato vlastnost lidské společnosti je parazitem živeným kretenským vnitřním povyšováním sebe sama s vnější grimasou charakterního člověka.

Č. 3 1947 - 29.X.

Národům!

Když se narodí gorile mládě, stane se z ní krvežíznivá, sobecká samice, která zabíjí již z pouhého pomyslení, že by mohl jiný tvor jejímu mláděti ublížit – nemůže jinak, neboť po svých předcích zdělila pud sebezáchovy a nikoli „vhodné prostředí“ v němž by mohla od podobného počínání upustiti.

Ač toto vhodné prostředí obklopuje nás lidi, jsme přesto mnohokrát zrudnější nežli uvedené zvíře. Máme civilizaci, chvílemi i kulturu a podívejme se na sebe. I ty matko! Dáváš světu dítě v domněni, že z něho vyroste bůh, byť i na úkor jiných. Nad tvé dítě není. Učíš jej velikášství, sobeckosti a pocitu nadřazenosti. Aby jsi je zachránila před smrtí, obětovala by jsi s radostí tisíce životů dětí cizích.

Řekneš: „Pochopitelně“, ale zapomínáš, že podobně usuzují všechny matky. I tvá přítelkyně, přesto, že se nad tvým „robátkem“ rozplývá, jako ty nad jejím.

A kdyby se ocitla ona v naznačené situaci, tu by tvoje dítě nebylo již bohem, ale bylo by mezi tisíci obětovanými a v očích tvé přítelkyně pouhým žvancem bezcenného masa – jímž by vykoupila život dítěte svého. Tento váš myšlenkový pochod, sobecké matky, prakticky uskutečňovaly bez rozdílu, doposud všechny válčící národy. Vidíš, ženo, onen harmonický souzvuk války a tvého nitra? A můžeš se potom divit, že svět je stále jediná krvavá slitina?!—Nemá-li se lidstvo opět zvrhnouti v krvavou orgii – vyžaduje se od každého jedince i národa mnohem více, nežli přeexponovaný pud sebezáchovy a lásku ke vlastní krvi neb „rase“.

Uvedený pud vytváří naopak atmosféru, v níž se dějí, při dnešním technickém pokroku milionkrát větší zhovadilosti nežli tehdy, kdyby tento pud byl omezen na minimum. Uvědomte si již jednou, že dnešní generace se nachází v roli dědiců; a to: jak po stránce materiální, tak i po stránce duševních statků. Jdi člověče do knihoven a studuj - zjistíš, že to, co ti zatemňuje tvůj „civilisovaný mozeček“, bylo již před tebou vyřešeno stokrát. Budeš mít potom daleko méně důvodů hráti si na nadřazeného, zneužívat pokroku k provádění lumpáren a nechati se k lumpárnám zneužívat.

Č. 4. 1947- 1.XI.

Národům!

Bylo řečeno: „Buďme hrdi na to, že žijeme v době, jako je naše.“

Ano, „krásná doba“!

Doba dvojsmyslnosti, neřestí a hromadného ničení.

Doba, kdy spokojenost jednoho je vykupována nespokojeností a neštěstím jiných.

Doba „komediantů“ a blbečků, kteří si hrají na objektivní.

Doba „Spasitelů“ zástupů.

Doba, v níž je nenávisť pojítkem lidských společností.

Doba, ve které se veškerá špína, potměšilost a nejistota ztlumuje anekdotou.

Doba, v níž je každý více, nežli druhý.

Doba, kdy v každém vojáku se skrývá nadutost důstojníka a v „nuzáku“ panské choutky.

Doba politického žvanění, neplodného pro život a doba prestižní neústupnosti.

Doba ztracené rovnováhy života...

Jsmo prospěchářsky ubozí, pokrytečtí i v nazírání na kulturu i ve snaze podporovati umělce. Nedáváme jim almužny proto, že uznáváme jejich díla, ale proto, že se chceme odlišovat od generací minulých, které jsme poplivali pro jejich nezáměr o tehdejší současné výtvarníky.

A tudíž se obáváme, že by generace příští podobně znečistily i nás. – Myslíte, že naše vychytralost stačí k jejich oklamání? Mýlíte se nohsledové! – Mamon vás před plivanci neuchrání. Lpí na něm již přespřelíši krve. Je čas aby jste jej nahradili lidstvem!

Č. 5. 7. XI. 1947

Národům!

Lidé, položíte-li si otázku, kde začíná a kde končí vesmír, pociťujete, že se ve vašem mozku vytváří clona tuposti a nikoli žádaná odpověď. – Podobně; řeknete-li slovo válka, vznikne ve vás nejasná představa něčeho obludně zrudného, co nemůže váš civilisovaný mozeček obsáhnouti.

Nyní posuďte další zhovadilost svých nedokonalých mozků – dovíte se, že v poslední válce přišlo o život „něco“ přes 15 milionů lidí. Chápete, že i toto „něco“ je tisíce a tisíce umučených jedinců?!

Chápete svoji zrudnost, když vás rozehvěje slovo „Lidice“, nebo 50 popravených amerických letců a toto „něco“ je pro vás pouze jako přívazek od řezníka, jež sice spolupůsobí na váze zboží, ale který necháte ledabyle přilepený na papíře a bezmyšlenkovitě vyhodíte?

Pochopte, že dnešní doba umožňuje jedinci, aby pouhým trhnutím páky zabil 100 000 lidí. Po zjištění této skutečnosti se kladou na každého z nás mnohem vyšší morální požadavky, nežli to, aby lpěl na pouhých symbolech, ve jménu starých symbolů páchal zlotřilosti, které se vymykají z mezí jeho chápání a nutí jej obcházet nedostatek svého mozku tím, že si volí symboly nové.

Před několika desetiletími byli průměrní lidé ubohá pověřivá individua, utvářena omezeným okolím a zneužívaná několika jedinci s větším rozhledem. Když vypukla válka, neslo odpovědnost za ni, těchto několik jedinců. Je to pochopitelné, neboť jim podřízená masa lidských tvorů neměla v mozcích buňky, jež by vyvolaly potřebu, spontánně se válce vzepříti.

Oproti tomu, v současné době, nese zodpovědnost na válce každý z nás. Vynálezy umožnily, že dnešní průměrný člověk je utvářen vlivy z celého světa. Pozorujte, jak této výhody užíváte. Každý z vás mamonářsky hrabe, plivá po druhých a má okamžitě zkrvavené oči závistí při sebemenším úspěchu svých bližních. V dobách minulých bylo takových, jako jste vy, malé procento a zneužívaných, kteří na tuto menšinu dřeli a vyhovovali jejich vrtochům, bylo nespočetné množství.

V dnešní době jste vyděrači všichni – plných sto procent. Každý z vás se snaží urvatí ze života pro klid svého nenasytného svědomí tisíckrát více, nežli může životu dát; a když jsme si zvolili již měřítkem všeho peníze, je jasné, že při takovémto počínání vzniká ve vašich mozečcích dojem, že se ve světě vytváří úpadkový schodek. K tomu jste tak sprostí, že svalujete vinu za tento schodek vždy na toho druhého a vyrovnáváte jej jeho krví – při vzájemné podobnosti by jste mohli klidně podřezati sami sebe, když už chcete „zlo“ napravovati smrtí!

Některé body, které se na lidech vyžadují:

Přiznejte své nedostatky, vybědněte z politikaření, poněvadž jste se v tomto směru dostali do stavu, v němž se neplodně hádáte ze zaujatosti a z prestižních důvodů. Jste již z toho tak zmateni, že si nevidíte do úst, belháte za přítomností a otravujete jedem svých zkornatělých mozků nejmladší generace, které nemají vůbec potřebu ani povinnost, bít se za věci, jež již mnohokrát propadly a pro množství prolité krve ztratily již dávno právo na existenci.

VLADIMÍR BOUDNÍK

Umění - explosionismus

Lidé! Pronikáte tajemstvím věd, společností a sebe samých. Přesto jsou na světě prvky, které vás zatěžují. Je to umění a jeho mluvčí. Kolik z vás stálo, mnohdy úplně zmateně, před obrazy určitých malířů a odcházelo od nich zklamaně a s lítostí nad vlastní nechápavostí. Co filmů a kolik set propagačních spisů vyšlo a mnohdy ani jediné z obou nezbudilo u vás hlubší zájem o věc. Doufám, že po přečtení následujících řádek budete mít nejen zájem, ale že budete v mnoha případech lepšími výtvarníky nežli ti, kteří vás dříve deprimovali. Většími, je-li váš život prožit bohatším způsobem nežli život uvedených výtvarníků. Picasso, surrealisté a změť modernistů vám budou srozumitelní. Gloria božství jim s hlav. Svět se zachvěje pod nástupem umění vyvřelého z lidu. Naše planeta bude nepřebornou klenotnicí tvarů a nových podnětů. Nadchází umělecký vrchol lidstva.

Rozbor: Někdy se náhodně seznámíte s cizím člověkem a když ho opustíte, deset let vám nepřijde na něj vzpomínka. Po desíti letech jej opět potkáte a v onom okamžiku si uvědomíte, že jste toho člověka někde viděli. Tvar jeho tváře vyvolá ve vás vzpomínku na základě představ vytvořených v minulosti. Právě tak je tomu s city a s prožitky, které se ukládají ve vašem mozku, a i když jsou uloženy jen v povědomí, vytváří vás jako konečnou výslednici v řetězu po sobě jdoucích přítomností. Když tvoříte obraz, budujete jej na základě předchozích vlivů, starších nebo mladších, tedy na základě inspirace. Nikdo tedy nemůže vzhledem k vesmírnému dění předefinovat současnost - leda vzhledem k činnosti současníků.

Každý z vás si pamatuje, že někdy si vytváří pomocí „fantasie“ z mraků, skal, z litého olova o vánocích..., různé světské podoby. Právě tak je tomu, zahledíte-li se na oprýskanou zed', mramor. Vidíte ve skvrnách tváře, postavy, plocha se stává prostorem, vše se prolíná, ožívuje. Zde se vlastně vaše představy rozjiřují nakupeninou plošných tvarů odpovídajících oněm představám. Vy vlastně vidíte svůj vlastní život převedený do dvou rozměrů - tedy do plochy. Pochodující fantasie může na základních prvcích budovat sta a sta původních tvarů a komposicí. Rozumějte, na základě životních prožitků a uvědomění si jich prostřednictvím skvrn. Někteří z vás jdou do škol, aby se naučili kreslit a malovat. Po pěti, šesti letech se vaše předsevzetí vyplní a to je mnohdy vše. Nezřídka plamen nadšení vyhasne během studia a vy, vzdor řemeslné dovednosti, nevíte, co světu říci. Kdybyste se však soustřed'ovali k tvorbě pomocí skvrn, naučili byste se výtvarně vyjadřovat za několik dnů, nejvýše týdnů. A o co bohatší by byla vaše tvorba. Bohatší o tolik, o co více zralých prožitků má váš život oproti vycvičenému umělci ze škol. Nezáleží na tom, jste-li havíř, inženýr chemik, žena..., nebyli to lidé života, kteří obohatili nejvíce kulturní svět? Je pochopitelné, že umělecké školy budou existovat i nadále, ale oproti minulosti nebudou umění řemeslně vyučovat, nýbrž budou umění ze svého kolektivu vydávat.

Kdybychom žili od narození v bílé místnosti a neviděli více nežli bílé stěny, rovnala by se naše fantasie nule. My však vidíme denně tisíce tvarů, tisíce pohybů. Toto vše se ukládá ve „spirálách“ mozku, i když někdy podvědomě. Vzbudí-li okolnosti ve vás dostatečně silný zájem vyjádřit si, jde o to, žádnou vnitřní stav vyjádřit. Prostřednictvím skvrn se vaše touhy uskuteční. Odstraníme předsudky vůči umění ze svých duší tím, že je sami ovládneme a tím i pochopíme zejména umění nové. Opakuji: Umělec, tedy člověk, který chce upřímně dávat svoje nitro, musí vyjít z realismu života. A dnešní život je natolik bohatý, že je hříchem a přečinem vůči současným a příštím generacím, aby city a vědění umíraly s lidstvem jediné proto, že je ono neumí ze sebe vydat. Rozhlédněte se kolem sebe! Na špinavou zed, mramor, léta dřeva... co vidíte, je vaše nitro. Nepodceňujte skvrny. Objed'te je prstem, překreslete na papír... zmocňujte se svého nitra. Proč se dávat stále ovlivňovat cizími vzory a epigonsky se jim plazit u nohou? Tvořte z vlastních podnětů'.

Máte co světu říci! Věřím, že z vašich řad vyrostou noví géniové. Géniové zdravého života.

Budou i konzervativní jedinci, kteří budou tvrdit, že v tvoření „podle“ skvrn převládají náhody. Já však tvrdím, že v onom způsobu je více důslednosti, citu a výtvarné kázně než ve způsobu, v němž se duševní představy realizují manýrou, paušálním skicováním nebo dokonce za použití fotografie, odpovídající zhruba představám. V posledních případech vyjde dílo obvykle úplně cizí původní myšlence. Obraz nesmí být momentkou. Od toho máme fotografie. Obraz musí být filmovým pásem o nesčíslném množství napětí a psychologických explozí zhuštěných do nehybné plochy a předvedených v nekonečně krátkém čase. Pohyb filmového pásu je zde nahrazen pohybem divákovy představivosti a fantasie. Jsem si vědom, že se mnozí výtvarníci inspirovali skvrnami... Proč se však povýšili „na génie božské fantasie“?

24 března 1949 - Praha.